

Memo

Onderwerp
Koopstromenonderzoek 2025

Aan
Gemeenteraad

Doel
Informeren

Datum
14 april 2026

Van
College/R.N. Leever

Beste leden van de raad,

Inleiding

Het Koopstromenonderzoek 2025 geeft een actueel beeld van hoe inwoners en bezoekers onze winkelgebieden gebruiken en waarderen. Het laat zien welke functies belangrijk zijn, hoe gebieden worden ervaren en waar kansen liggen voor verbetering. In deze memo zetten we de belangrijkste bevindingen op een rij en leggen we uit hoe deze passen binnen de bestaande aanpak en de Uitvoeringsagenda Retail.

Resultaten KSO 2025 Gemeente Hollands Kroon

Uit het onderzoek komt een duidelijk beeld naar voren. In alle kernen komen mensen vooral voor dagelijkse boodschappen en andere basisvoorzieningen. Dit sluit aan bij landelijke trends waarin recreatieve winkels – zoals mode en cadeauwinkels – afnemen. Diensten en horeca spelen daarentegen een steeds grotere rol en dragen bij aan de levendigheid van de centra.

Bezoekers waarderen de winkelgebieden vooral vanwege de basis: het voelt er veilig, schoon en overzichtelijk en kwaliteit van de openbare ruimte wordt als prettig ervaren. Deze elementen maken dat mensen zich er graag bewegen. In Hippolytushoef zien we specifiek een duidelijke zorg over het teruglopend winkelbestand, leegstand en de kwaliteit van de openbare ruimte. Ook is er behoefte levendiger horeca en terrassen. De voorgenomen herinrichting voor 2027 kan een kwaliteitsimpuls betekenen en het centrum aantrekkelijker maken en bijdragen aan extra levendigheid.

Elke kern heeft zijn eigen karakter en schaal. De centra verschillen in omvang, functies en gebruik. Voor Middenmeer en Hippolytushoef zijn de aantallen respondenten lager, waardoor de uitkomsten indicatief zijn. Toch sluiten deze goed aan bij het beeld dat we hebben.

De resultaten zijn waardevol omdat ze scherp laten zien wat inwoners nodig vinden, hoe centra worden gebruikt en waar kansen of noodzaak liggen om de winkelgebieden te versterken in lijn met de

omgevingsvisie. Ze vormen daarmee een stevige basis voor onze rolneming en betrokkenheid bij de vitaliteit van winkelgebieden.

Factsheet per winkelkerngebied

Voor vijf winkelkernen zijn factsheets opgesteld: Anna Paulowna, Wieringerwerf, Winkelhart (Winkel/Niedorp), Middenmeer en Hippolytushoef. Deze bevatten kerncijfers over aanbod, waardering, bezoek en koopkrachtbinding. De factsheets voor Middenmeer en Hippolytushoef zijn indicatief door de lagere respons, maar geven wel een herkenbaar beeld.

Anna Paulowna (centrumgebied 10.000–20.000 m²)

- Grootste en meest complete centrum van Hollands Kroon.
- Dagelijkse voorzieningen worden zeer veel bezocht.
- Aanwezig aanbod in recreatieve en doelgerichte winkels, maar kleine afname zichtbaar.
- Waardering voor sfeer, netheid, veiligheid en groen is hoog.
- Horeca wordt goed bezocht, waardering ligt in de middenmoot.
- Bezoek met de auto, maar vanuit dorp vooral lopend en fietsend.

Wieringerwerf (centrumgebied 10.000–20.000 m²)

- Breed aanbod voor een dorp, inclusief recreatieve en doelgerichte winkels.
- Ligging langs de A7 zorgt voor bredere aantrekkingskracht.
- Horeca aanwezig maar lager gewaardeerd.
- Bezoekers komen vaker met de auto dan in andere kernen.
- Waardering voor groen en uitstraling ligt in de middenmoot.
- Herinrichting wordt kwalitatief goed gewaardeerd.

Winkelhart (Nieuwe Niedorp/Winkel) (centrumgebied 5.000–10.000 m²)

- Hooggewaardeerd centrumgebied.
- Dagelijkse winkels vormen de kern; recreatieve winkels zijn aanwezig.
- Sfeer, groen, veiligheid en netheid scoren bovengemiddeld.
- Centrum is compact en overzichtelijk.
- Bezoek is deels functioneel, deels recreatief.

Middenmeer (intern – centrumgebied <5.000 m² – indicatief)

- Klein en functioneel boodschappencentrum.

- Dagelijkse voorzieningen centraal; recreatief aanbod vrijwel afwezig.
- Behoeftte aan kleinschalige daghoreca.
- Bezoeken zijn kort en vooral lopend of fietsend.
- Resultaten indicatief door lage respons.

Hippolytushoef (centrumgebied <5.000 m²)

- Voornamelijk gericht op dagelijkse boodschappen.
- Recreative winkels zijn beperkt aanwezig en nemen af.
- Bezoek is kort en functioneel.
- Horecawaardering is lager dan in andere kernen.
- Zorgen over terugloop voorzieningen, leegstand en 'verkamering' tbv arbeidsmigranten.
- Behoeftte aan impuls.
- Resultaten indicatief door lage respons.

Resultaten KSO 2025 en Aanpak volgens Uitvoeringsagenda Retail (m.n. centrum Hippolytushoef)

De Uitvoeringsagenda Retail (2024) richt zich op toekomstbestendige winkelkernen en doet dit langs twee lijnen: samenwerking met ondernemers per kern, en het verbeteren van kwaliteit en uitstraling met bestaande instrumenten.

De resultaten van het KSO ondersteunen deze aanpak. Dat de centra vooral worden gebruikt voor dagelijkse boodschappen en dat sfeer en verblijfskwaliteit belangrijk zijn, sluit goed aan bij onze inzet op daghoreca, aantrekkelijke openbare ruimte en verblijfruimte voor ontmoeting.

Voor Hippolytushoef zijn de resultaten, hoewel indicatief, een duidelijke bevestiging van de gesprekken die lokaal al worden gevoerd. De geuite zorgen over het kernwinkelgebied en behoeftte aan horeca en meer kwaliteit in de kern geeft richting aan onze betrokkenheid bij het gebied.

Daarnaast blijven we ons inzetten om leegstand tegen te gaan. Dat doen we door actief panden onder de aandacht te brengen bij ondernemers en door samen te werken met de ondernemersvereniging. Ook is een voorbereidingsbesluit genomen voor de plinten in de vier hoofdkernen, waardoor functiewijziging – bijvoorbeeld naar wonen – niet direct mogelijk is. Zo beschermen we het bestaande winkelvloeroppervlak en gaan we bewoning hier tegen.

Bestaande instrumenten

De gemeente beschikt over verschillende instrumenten om de kwaliteit en uitstraling van de winkelgebieden te versterken. De Nota Omgevingskwaliteit vormt het kader voor ruimtelijke kwaliteit in de centra (de bestuurlijke status wordt apart toegelicht). Daarnaast loopt sinds eind 2024 de aanpak gevelverbetering, die enkele kernwinkelgebieden ondersteunt voor kwalitatieve verbetering. Ook is er met de 'Pilot Impulsfonds Ondersteuning Ondernemers' geld beschikbaar voor gerichte verbeteringen, altijd in afstemming met ondernemers en eigenaren. Deze instrumenten sluiten goed aan bij de waarderingsaspecten die in het onderzoek naar voren komen: sfeer, netheid en uitstraling.

Doorkijk aanpak winkelgebieden

Het onderzoek onderstreept het belang van sterke, aantrekkelijke centra die een goede basis aan voorzieningen bieden.

We blijven inzetten op:

- het versterken van de dagelijkse functie van de centra,
- het verbeteren van verblijfskwaliteit en uitstraling,
- en het gesprek per kern over wat daar het meest nodig is,
- een (pro-)actieve rol bij het oplossen van gesignaleerde knelpunten.

In samenwerking met ondernemers en andere lokale partijen werken we zo verder aan vitale en toekomstbestendige winkelgebieden in Hollands Kroon. De onderzoeksresultaten per gemeente inclusief factsheets per winkelgebied zijn beschikbaar op: www.koopstromen.nl/randstad